N°. 2536 — 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

VRIJDAG 31 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

Het ministerie van Justitie heeft zich zeer bezorgd betoond in handhaving van hetgeen het wet noemt, in zake van begrafenis op roomsch-katholieke kerkhoven. Het heeft die bezorgdheid zoo ver gedreven, dat zij eene ministerieële wets-interpretatie heeft in de wereld gezonden, die in ware na niet getuigt van den *milden* zin, waarin die wet, blijkens herhaalde verklaringen, moest worden toegepast. Er wordt misbruik gemaakt van een woord, om de Katholieken te verhinderen datgene te doen, wat zij sints dertig en meer jaren altijd hebben verrigt, zonder dat er ooit iemand ergernis uit heeft genomen, zonder dat het iemand ooit aanstoot gaf, zonder dat eenig Protestant er zich ooit gekwetst over heeft gevoeld. De wet, die hier wordt ingeroepen, ligt twee jaren in het arsenaal der werktuigen, die de Katholieken in hunne vrije godsdienstoefening moeten bemoeijelijken. Zij ligt er, wat de quæstie der begrafenissen betreft, onaangeroerd, omdat een ieder begrijpt dat de Katholieken geen aanleiding geven om hare toepassing mogelijk te maken. Maar ziet, daar verschijnt eene ministerieële aanschrijving, die aan een enkel woord der wet eene dusdanige uitbreiding geeft, dat ze wat tot dus verre wettig en met goedkeuring van alle autoriteiten geheurde, nu onwettig en strafbaar maakt. Wij laten daar of zulke wetsinterpretatie *mild* kan heeten. En toch, wij zouden 't regt hebben dat te vragen; want bij de openbare beraadslaging in de beide Kamers is met de belofte eener *milde toepassing* veel geschermd om aan te bevelen, wat niet voor goedkeuring waardig was. Men heeft destijds gezegd: dat een woord duister was, en aanleiding kon geven tot het maken van een schromelijk misbruik daarvan. De minister van Justitie heeft daarentegen verzekerd, dat zij klaar was als een glas zuiver water; maar die verzekering heeft niemand overtuigd, en men is daarentegen meer gediend geweest met eene andere verzekering, dat de wet in een milden zin zou worden uitgevoerd, dat wil zeggen dat er geen misbruik zou worden gemaakt van eene of andere onbepaalde uitdrukking, om de wet uit te breiden en strafbaar te maken, wat de openbare orde niet stoort, noch het godsdienstig gevoel van andersgezinden eenigermate beleedigen kan. Dan wij laten den *milden zin* ter dezer zake ter zijde. Wij hebben eene andere vraag te doen.

Als nu de aandacht van het departement van Justitie dan toch vallen moest op de wettelijke voorschriften op de begrafenissen, hoe komt het dat die aandacht valt op een zoo onbepaald voorschrift, dat zelfs het departement van Justitie eene wets-verklaring noodig acht om de toepassing mogelijk te maken; terwijl daarentegen duidelijke wettelijke voorschriften betrekkelijk de begrafenissen, die ten aanzien van het gansche land dagelijks worden overtreden, aan de aandacht van dat ministerie ontsnappen? Waarvan komt dat verschil van bezorgdheid in de bureaux van 't ministerie van Justitie? Is dat soms ook daaraan toe te schrijven, dat in het eerste geval eene hatelijkheid tegen de Katholieken wordt gepleegd, en in het tweede geval ook, zoo niet vooral, de Protestanten zijn betrokken.

De pastoor van Borne moet vervolgd worden, omdat hij eene kerkelijke begrafenis-plegtigheid heeft verrigt op een door eene haag afgesloten terrein, waar zij niet zigtbaar was op den publieken weg, dan voor wie er zich voorbedachtelijk op toelegde om haar te willen zien en dan was de zoogenaamde publieke weg nog slechts een mestweg. Daarentegen zijn de amsterdamsche protestantsche kerken bevoorregt met de oogluiking van het ministerie van Justitie, die de begrafenis in die kerken toelaat, alhoewel ten tijde van cholera en typhus menig slagtoffer van de kwaal daar zijn rustplaats vindt, een feit, dat door ons niet behoeft te worden bewezen, dewijl het door de gansche hoofdstad bekend is. Wij maken deze aanmerking niet om de Protestanten te berooven van eene gunst, waarop zij blijken te staan. Wij houden van geen wederwraak, die altijd hatelijk en slechts het gevolg is van een of anderen kwaden wrok. God behoede ons daarvoor. Wij wenschen niets liever dan aan onze protestantsche landgenooten te laten wat hun, om welke reden dan ook, in dit geval in strijd met alle wettelijke bepalingen wordt vergund. Wij hebben er alleen op willen wijzen, dat het ministerie, van justitie, met twee maten en met twee gewigten omgaat. De Katholieken worden daar bemoeijelijkt in hunne begrafenis-plegtigheden, zoo het niet anders kan, door wetsverklaringen, die tegen hen toepasselijk maken bepalingen van eene wet, die in *milden zin* moest worden uitgevoerd, en die niet toepasselijk geacht was, dewijl zij gedurende twee jaren nog nooit ter uitvoering in dien zin was ingeroepen. Daarentegen wordt aan Protestanten veroorloofd te handelen tegen duidelijke en ontwijfelbare wettelijke voorschriften, die sinds jaren bestaan omtrent de begrafenissen, zonder dat het ministerie van Justitie daartegen eenig publiek bewijs van zijn ijver nuttig acht.

Geldt dan de waakzaamheid van het regts- en regtvaardigheids-ministerie slechts de onduidelijke en duistere wetsbepalingen, die tegen de Katholieken kunnen worden aangewend; terwijl zij gerustelijk slaapt als het duidelijke wettelijke voorschriften betreft, die den Protestanten hinderlijk zijn? Is het dan de taak van het ministerie van Justitie slechts op de uitvoering dier wetten, en dat dan nog wel door uitbreiding harer beteekenis aan te dringen, die de godsdienstige aangelegenheden van de Katholieken kwetsen, hunne gemoederen ontstemmen, in hetgeen hun het dierbaarst is, de begrafenis hunner dierbaarste betrekkingen. En zal dan de afgekeerdheid tegen de Katholieken van een departement van algemeen bestuur verder gaan dan de protestantsche opinie, die den Katholieken nooit lastig is gevallen in het begraven hunner dooden?

Gaarne geven wij die getuigenis aan de protestantsche bevolking van Nederland. Nooit heeft zij ons in onze dooden gehinderd, integendeel, wat strijd onze gemengde bevolking verdeelde, hoe hevig de hartstogten tegenover elkander stonden, aan de poort van het kerkhof waren geen bestrijders, geen partijschappen; op den akker des doods werd steeds een vredeverbond onderhouden, dat niet zelden aanleiding gaf tot toenadering en verbroedering van verschillende leden van gezindten onderling.

Het is aan het ministerie van Justitie voorbehouden geweest, om onze dooden tot in het graf te vervolgen, en van onze begraafplaatsen te maken een strijdperk van twist en tweespalt tusschen de verschillende gezindheden.

Wij willen er bijvoegen, dat zulks niet anders kan geschied zijn dan in onbedachtzame overijling, in een oogenblik van wrevel, zonder de gevolgen in te zien en zonder acht te geven dat de snaar, die men aanroert, teergevoelig en ligt kwetsbaar is. Ware het voorbedachtelijk in kalm overleg, en met volle wetenschap van oorzaak en gevolgen geschied, dan zoude daaruit een zoo boos opzet spreken, als wij in een departement van Justitie zelfs niet eens willen veronderstellen. De tijd zal leeren of wij ons bedriegen.

(1) Voor weinige weken werd er in dit dagblad gesproken over het tijdschrift *de Mentor*, en het werd, bij vergissing, genoemd een *katholiek* Tijdschrift. 't Was louter een vergissing, en de zaak is dan ook spoedig gerektificeerd. Dit belette niet, dat sommigen den *Mentor* als een katholiek tijdschrift bleven aanzien; 't was onder anderen het geval met den *Wekker*. Dit weekblad, dat zich door protestantsch fanatismus onderscheidt, zei wel, zich niet in de zaak te willen mengen, wijl het een *dispute de famille* was; maar het waagde toch ongevraagd den *Mentor* in bescherming te nemen, en daarmeê te gelijkertijd de beschuldiging tegen de roomsche geestelijkheid verder uit te breiden. 't Is thans ons doel niet dien (k) *Wekker* te beantwoorden; zijn geraas hindert wel is waar een oogenblik, maar 't is spoedig vergeten, omdat er klank noch zin aan is. We willen alleen even terug komen op den *Mentor*. — De steller van het artikel in den *Tijd* heeft N°. 4 van genoemd tijdschrift alleen besproken; het verwondert ons, dat er geen aanvang is gemaakt met het eerste Nommer; dat geeft immers reeds aanleiding genoeg om den geest van dit tijdschrift te doen kennen. Daar vindt men immers reeds de beschuldiging van onkunde en duisternis, en van ongeloof en bijgeloof en behalve dit, verregaande onbekendheid met de geschiedenis des vaderlands, eene kunstmatige verwringing van hare waarheden, eindelijk het *ultra* van geestdrijverij; en dat alles in het bijzonder in twee artikels, het eene getiteld: *Oorzaken van den tachtigjarigen oorlog;* het andere *Lever eenige bewijzen uit de geschiedenis des vaderlands van de waarheid der spreuk; »eendragt maakt magt."* 't Is nu niet met het doel om katholieken onderwijzers den *Mentor* uit de handen te spelen, als we over een paar artikels van dat tijdschrift spreken. We gelooven, dat de katholieke onderwijzers wijs genoeg zijn om zich op zulk een geschrift niet te abonneren, te meer wijl er een tijdschrift voor katholieke onderwijzers bestaat; maar we doen het om te doen weten hoedanig nog in onzen tijd de protestantsche onderwijzers de vaderlandsche geschiedenis beschrijven; we doen het om te doen inzien, wat katholieke ouders te wachten hebben van hun kroost, wanneer ze het aan de leiding van zulke *mentors* overgeven. Ter zake nu.

We lezen in het eerst genoemde artikel, als oorzaak van den opstand, dat Karel V noch Filips zich aan hunnen eed gehouden hebben; en tot bewijs dezer stelling wordt van den eersten gezegd, dat hij een vreemdeling als opzigter over de nieuw benoemde dijkgraven en heemraden aanstelde; dat hij een nieuwe verponding invoerde om de onkosten van den aankoop van Friesland te vinden; dat hij de geregtshoven aan den geheimen raad onderwierp; dat hij alle privilegiën herriep, op welke men zich tegen zijne handelingen kon beroepen; dat hij gedurig beden deed om andere uitgaven dan die des lands goed te maken; eindelijk, dat hij de oorspronkelijke handvesten opeischte en Nederland voor eene onafscheidelijke bezitting van het Oostenrijksche Huis verklaarde. Als toegift wordt er nog bijgevoegd, dat hij verboden had Luthers schriften te lezen. 't Is tot heden nog al dragelijk, ofschoon we niet gehouden willen worden in te stemmen met de beschuldigingen des schrijvers. Wij ze echter minder schaden, laten we onze aanmerkingen kortheidshalve achterwege.

Nu volgt hoe Filips die »door monniken opgevoed, ongeschikt tot het waardeeren van karakter en zielegrootheid, omringd van slaafsche Spanjaarden, trotsch en stoursch was," hoe die Filips de privilegiën op de schroomelijkste schond. Hij dwong tot het innemen van spaansch krijgsvolk, bevoorregttede vreemdelingen boven Nederlanders, voerde nieuwe bisdommen in, beval het streng handhaven der plakkaten tegen de hervorming, voerde de inquizitie in, enz." Men ziet het, de schrijver weet niet dat de zorg voor de godsdienst een der verpligtingen van den Vorst was, zoodat hij juist door na te laten wat hij deed, aan eedverzaking schuldig zou geweest zijn. Dat de vreemdelingen boven de Nederlanders bevoorregt werden, is alleen waar met betrekking tot Spanje. Ja, daar werden de Nederlanders, die onder Karel V den heer gespeeld hadden en den haat der Spanjaarden tegen ons hadden opgewekt, langzamerhand door Spanjaarden vervangen. Maar in onze gewesten, daar was geen andere vreemdeling tot hooge waardigheden gestegen dan één, wiens verheffing Filips duur te staan kwam. Het invoeren van spaansche krijgslieden was tegen de privilegiën; maar weet de schrijver wel hoe lang, of liever hoe kort, zij hier geweest zijn?

Het verhaal wegens de privilegiën is uit. Nu volgt zeer oratoriesch en allegoriesch: »Maar nog bleven de Nederlanders kalm, nog poogden zij door den weg van verzoek- en smeekschriften die grieven op te ruimen, en waren ver van oorlogsgezind. Maar niets hielp, het geweten moest onderdrukt, toegeschroeid (?) de vrijheid en regten moesten vertreden worden." Nu volgt de beeldenstorm, die maar aan sommige heethoofden geweten wordt; en toen kwam eindelijk Alva »om met geweld de Nederlanders tot slaven te maken." En toen mogten de Nederlanders vrij opstaan tegen hunnen Vorst, want »dit alles deed onzen Vaderen zien, dat het op hunne vrijheid, op hun leven, op hun alles gemunt was." Een schoone regtsleer, geheel in den geest der Kossuths en Mazzinis! Genoeg, dunkt ons, om aan te toonen aan hoe waardige handen de geschiedenis van het Vaderland is toevertrouwd, en wat schoone theorien er voorgehou-

(1) Ingezonden.

den worden aan de jeugd, die het onderwijs van zulke meesters ontvangt.

Het andere opstel schijnt een pendantje te zijn van een vroeger uitgegeven werk, getiteld: *Oranje boven*, waarin wordt aangetoond, hoe steeds met die leus is gedweept, ten einde partijschappen op te wekken en levendig te houden. — *Eendragt maakt magt* voerden onze vaderen evenzeer in hun schild, maar inderdaad schenen ze weinig overtuigd van de waarheid dier spreuk.

Eendragt heerschte ten minste zelden onder ons. De schrijver in den *Mentor* zegt juist het tegendeel; hij zegt, dat die spreuk »ons Nederland in zijnen regten aard" voorstelt; dat zij »als vereenzelvigd is met Nederlands geschiedenis." Het betoog dezer stelling is vol pedantisme en fanatisme. Hoort slechts eenige frazen er uit: »Nederland heeft zich vrij gevochten *met* en *voor* de *waarheid* en in *eendragt*." Waarom niet gezegd door de hulp van Engeland en Frankrijk, die belang hadden bij het verzwakken van Spanjes magt? »Men vondt, zegt de schrijver verder, ook eendragt *door* magt;" b. v. eene eendragt des Spanjaards, in het bezigen van de inquizitie.

Men zegge nu niet, dat dit niet thuis hoort bij het betoog der stelling; het doet niets ter zake: de *inquizitie* moet voorkomen in een opstel over *de eendragt*. Er volgt verder, altijd in hetzelfde betoog, dat de eendragt als vereenzelvigd is met Nederlands geschiedenis: »Nederland lag met het deksel van onkunde, ongeloof en bijgeloof op het aangezigt, in duisternis gezonken, maar het Waarachtige Licht scheen in veler zielen en deed een nieuw leven ontstaan."

»Het woord Gods werd onderzocht· Rome verbood het. Rome in Spanje vertegenwoordigd, woedde, vloekte, moordde, martelde (alles à propos van eendragt). Te vergeefs; — Rome wist niet, dat de menschelijke geest, — die tot de kennis is gekomen, wat vrijheid, ware vrijheid is, — geene banden van menschelijke willekeur erkent noch duldt, en slechts die wetten als geldig erkent, die overeenkomstig Gods woord zijn."

Hoort verder de doorwrochte redeneering. Alles volgt woordelijk gelijk wij het opgeven.

»De Nederlandsche Leeuw kan veel dulden: lastertaal, spot en hoon; gevangenis en knellend juk schijnt hij ongemerkt en langen tijd te verduren; maar eens slaat het uur, waarop hij uit zijne schijnbare sluimering opstaat, met onbekende kracht en onvermoeide volharding de klaauwen in zijnen vijand slaat, en dezen de mogelijkheid beneemt hem, te overmannen. Nederland streed *voor* en *met* Gods woord. Vandaar de kracht, die 80 jaren Spanjes heerschappij weerstond. DAAROM *begint onze geschiedenis eigenlijk van dat punt af.*" Niemand had zeker verwacht dat de redeneering hierop moest uitkomen. We weten het nu: de Bataven zijn onze voorvaders niet meer; Willebrord en Bonifacius hebben aan onze voorouders het Evangelie niet verkondigd; de prachtige kerken die men allerwege in de handen der Protestanten ziet, dateeren niet van de middeleeuwen; want.... onze geschiedenis begint eerst met de hervorming.

Het tweede punt begint: »op elke bladzijden der historie rollen wordt deze spreuk bevestigd"; dat wil in goed hollandsch zeggen, dat er een zeer groot aantal voorbeelden uit de geschiedenis te leveren zijn, waaruit het blijkt, dat de magt, de roem, de grootheid onzer vaderen door eendragt verkregen is; dat zij slaagden in hunne ondernemingen, wijl ze eendragtig werkten. Zeven zeer magere, maar opgesmukte voorbeelden dikteert de schrijver, waarvan er vier, die hem de snoodste lastertaal doen spreken tegen Spanje, en gemakkelijk in één korten zin te gelijk genoemd konden zijn. Maar hooren wij den talent en liefdevollen schrijver zelven:

»*Eendragt maakt magt.* Dat blijkt uit die edelen, welke, met Hendrik van Brederode aan het hoofd, plegtig protesteerden tegen de maatregelen, door Filips genomen ter uitroeijing der gehate ketterleer. Maar geene plakkaten konden baten — en Spanje's Vorst moest straks tegen hen, van wie verachtelijk gezegd wordt: *ce ne sont que des gueux*, één leger zenden. Hij wilde tegen hen woeden, gelijk de drijver tegen zijne slaven uitbarst, en door zweepslagen hen tot hunnen pligt brengt: — te vergeefs, 't was vergeefs, om het vrijheidsvuur te meer te doen blaken." Volgens den schrijver baatte het verbond der edelen niet: waar was dan de magt, die door hunne eendragt uitgewerkt werd? Maar was het eendragt, die dat getal edelen bijeenbragt, en zoo spoedig weêr van elkander deed scheiden? Een oogenblikkelijke opgewondenheid had zich van hen meester gemaakt, en nu, in hunne vervoering, teekenen zij het kompromis en bieden het der landvoogdes aan. Een dag later hadden vele berouw, dat ze zich hadden laten meêslepen. 't Was dan een schoone eendragt, die optogt der kaal uitgedoschte edellieden, die niet zoo ten onregte »bedelaars" genoemd werden, in aanmerking genomen hun berooiden toestand en de welvaart, die overal elders in het vaderland heerschte! De overige voorbeelden van *eendragt* zijn even frappant. »Herinnert u, zegt de schrijver, de Pacificatie van Gend en de Unie van Utrecht. Toen stonden de Nederlanders als een eenig man op tegen den magtigen despoot, die met zijnen ijzeren arm het gansche volk meende te kunnen verpletteren." We herinneren ons de Pacifikatie; maar met leedwezen, dat ze zoo vaak geschonden is en zoo kort van duur is geweest. We herinneren ons de Unie, die in het geheel niet in den smaak van den Prins van Oranje viel, en de oorzaak is geweest van duizende oneenigheden tusschen de gewesten onderling. En nu moet uit Pacifikatie en Unie blijken dat eendragt maakt magt!! We zullen nu maar een kleinen sprong wagen, om het laatste voorbeeld te vernemen: »*Eendragt maakt magt*, die toen werd vernomen, toen nog niet lang geleden, de Protestanten als één man opstonden tegen het besluit dat [van] over de bergen kwam." Zie zoo, we weten het nu, de schrijver is een fakkelman: we weten het nu goed wat de Mentors *eendragt* noemen. Ja van zulke eendragt is onze geschiedenis, helaas! maar al te vol. Zij heerschte toen de Remonstranten met schavot en kerkerstraf getuchtigd werden; ze heerschte toen Willem II Amsterdam gewapenderhand wilde verrassen; toen de de Witten op de gruwelijksts wijze om het leven gebragt werden, toen de pachterswoningen geplunderd werden, toen Willem V zich door de vlugt redden moest en het Vaderland door eigen volk in Frankrijks magt geleverd werd. En zulke eendragt dreigde eindelijk ook in onze dagen het burgerbloed op nieuw te doen stroomen. 't Was alleen de kalme houding der Katholieken, die het onheil voorkwam; juist de leer, die van over de bergen gepredikt wordt, stelde het hun ten pligt lijdzaam te verdragen, en liefde geven voor haat en vijandschap. We zijn aan het einde onzer beschouwing. We hebben vernomen wat geest er in den *Mentor* heerscht; 't is een vuilaardig protestantsch tijdschriftje. Toch werkt er een getal van zestig onderwijzers druk aan meê, en ziet het zijn debiet zoo gunstig toenemen, dat, volgens mededeeling in N°. 4 gedaan, aan de meerdere aanvragen vooreerst niet kan voldaan worden. Wat moet men nu hieruit besluiten ten opzigte van de protestantsche onderwijzers in het algemeen? Is het gewaagd te zeggen, dat ze wel schijnen te sympatizeeren met den *Mentor* en dat de geest van het tijdschrift ook de hunne blijkt te zijn? Is het ongepast, de katholieke ouders opmerkzaam te maken, dat ze wel toezien of ze soms hunne kinderen ook aan zulke onderwijzers toevertrouwen? 't Geldt hier geen geringe zaak, het geldt onze dierbaarste panden, die door dweepzucht en lastertaal voor het Vaderland en den Hemel verloren kunnen gaan. Ziet dan toe, katholieke ouders, wie gij tot leidslieden uwer kinderen kiest! Wilt gij hen zien opgroeijen in braafheid en deugd, zendt ze dan toch niet ter school bij hen, die door lastertaal zich op het schromelijkst tegen de naastenliefde bezondigen. Wilt gij hen zien opgroeijen tot nuttige en vreedzame burgers der maatschappij, vertrouwt hen dan niet toe aan hen, die de hand leenen aan verbreking van den eendragtsband en den lof verkondigen van honderden pamfletschrijvers, die het zaad van tweedragt met volle handen hebben uitgestrooid tusschen burgers van een zelfde vaderland, onderdanen van denzelfden koning, kinderen van denzelf den Vader in den Hemel, die alleen met welgevallen neêrziet op hen, die de wet vervullen, waarvan de liefde het hoofdgebod is.

Betreffende het plan tot doorgraving van Holland op zijn smalst, bevat de *Stoompost* o. a. de volgende bijzonderheden:

»Volgens het plan van de heeren Croker en Burn moeten er sluizen zijn aan den havenmond bij de Noordzee, en een tweede stel sluizen te Buitenhuizen, zij stellen ook voor om het kanaal door de duinen te geven eene wijdte van 100 ellen en in het IJ 400 ellen. Ten opzigte van den Breekwater vermeenen zij ook, zoo als blijkt uit de voorlezing, gehouden in de vergadering van het instituut van Ingenieurs, onlangs te 's Hage gehouden, dat die Breekwater niet *volstrekt noodzakelijk* is, maar ingeval het later mogt blijken, dat het wenschelijk mogt zijn, om voor de havenmond stil water te hebben, zij zouden voorstellen een drijvenden breekwater te maken van ongeveer 1400 ellen lengte, bestaande uit eene reeks van groote geslagen ijzeren vaten, in den vorm van bakentonnen, hebbende elke ton eene middellijn van 16 ellen.

»De diepte, die zij voorstellen aan het kanaal te geven, is 8 30 el onder AP., dat is ongeveer 8 el beneden laag water. Op dit punt verschilt de kommissie van den stedelijken raad van Amsterdam met hen in meening.

»De kommissie verneemt dat, naardien de schepen, die thans te Amsterdam komen, slechts een diepgang hebben van 68 palmen, eene diepte van 7 ellen voor het kanaal voldoende zijn zal.

»Wij twijfelen echter zeer, of 2 palmen onder de kiel voldoende is voor schepen, die met eenige aanmerkelijke snelheid worden voortgesleept, terwijl men mag veronderstellen, dat grootere schepen, die waarschijnlijk naar Amsterdam komen zullen, daarvan geen gemak zouden hebben, en daarom vermeenen wij, dat het beter is, het kanaal liever te diep dan te ondiep te maken, zoodat, indien eene diepte van 8 ellen eene misvatting is, dan ook de fout aan de goede zijde is.

»De heer Duyvené is van meening, dat, volgens het plan van de heeren Croker en Burn, het kanaal zonder baggermiddelen niet op behoorlijke diepte zal kunnen gehouden worden. Wijl evenwel de kommissie van rijks-ingenieurs en die van den stedelijken raad van Amsterdam het plan hebben goedgekeurd, mogen wij aannemen, dat volgens hunne meening er weinig grond voor zoodanig bezwaar bestaat. In allen gevalle mag men niet veronderstellen, dat zoo groot werk zonder eenig jaarlijksch onderhoud bestaan kan, en mogt het noodig zijn den baggermolen somtijds te doen werken, ten einde daardoor het kanaal op de behoorlijke diepte te houden, dan vernemen wij, dat de maatschappij, die deze werken zal uitvoeren, ook wel in staat zal zijn om de onkosten te betalen, en dat zulks nimmer een overwegend bezwaar kan zijn.

»Alles zamen genomen, moeten wij de heeren Croker en Burn geluk wenschen, dat hun arbeid, in de twee laatste jaren voor deze zoo belangrijke onderneming verrigt, een gunstigen uitslag belooft, en wij mogen evenzoo Amsterdam geluk wenschen, dat er nu eenige waarschijnlijkheid bestaat, om die stad voor verderen achteruitgang te bewaren en dat zij spoedig weder in voorspoed zal toenemen en worden, wat zij eenmaal was, de grootste koopstad van het noordelijk Europa."

Nopens het krijgsmansleven van wijlen den generaal-majoor Karel Eduard baron van Heerdt, vernemen wij nog de volgende bijzonderheden. Hij werd den 21sten Febr. 1797 geboren en was de zoon van Thiman Cornelis graaf van Heerdt van Eversberg, in leven opperstalmeester van wijlen Z. M. Koning Willem I. Den 1[illegible] Januarij 1814 trad hij bij de jagers van Z. K. H. Prins Frederik in dienst. Den 25 Maart van dat jaar werd hij tot korporaal bevorderd. Ingevolge besluit van Z. K. H. den Souvereinen Vorst van 12 April 1814 werd die betrekking met den rang van 2den luitenant geassimileerd. Den 26sten Junij 1814 werd hij benoemd tot 2den luitenant bij het 6de bataillon infanterie, naderhand het 27ste bataillon jagers. Bij besluit van 23 November 181[illegible] werd hij benoemd tot sekretaris bij de buitengewone ambassade aan het Hof van Rusland. Achtervolgens werd hij tot verschillende militaire betrekkingen verheven, als 27 December 1818 tot 1sten luit. bij het 3de bataillon 15e afdeeling infanterie; 11 Mei 1820 werd hij overgeplaatst bij het regement Huzaren n°. 6; den 16 April 1830 werd hij bevorderd tot ritmeester der 2e klasse, den 5 Oktober 1831 tot ritmeester 1e klasse bij het regligte Dragonders, no. 4; den 3 Januarij 1839 tot majoor bij het regement Huzaren, n°. 6; den 3 November 184[illegible] tot luitenant-kolonel; den 27 Oktober 1848 tot luit.-kolonel, kommandant van het 4e regement Dragonders, den 7 Oktober 1849 tot kolonel bij dat regement, terwijl hij den 3) Mei 1854 tot generaal-majoor benoemd werd.

Als zoodanig werd hem het kommando over de [illegible] brigade kavallerie toevertrouwd. Hij heeft drie veldtogten mede gemaakt. In 1814 nam hij namelijk deel aan het beleg van Bergen op Zoom; in 1815 aan den togt tegen Frankrijk, en in 1830—1834 behoorde hij tot het mobiele leger. Ten bewijze hoezeer hij de achting van zijne wapenbroeders genoot, kan strekken dat hem bij zijne benoeming tot generaal majoor door heeren officieren van het 4de regement dragonders een prachtige zilveren beker tot aandenken werd geschonken. (*Gw.*)

Uit verschillende provincien ontvangen wij berigten, dat de ziekte in de aardappelen zich niet aan den k[illegible] der wintersoorten vertoont, en dat er overvloed van [illegible] artikel voorhanden is, als zijnde de oogst overal zeer gezegend. (*U. Ct.*)

Ten gevolge van Zr. Ms. besluit van den 9den de[illegible] n°. 70, waarbij 's Konings tevredenheid en goedkeuring aan den vice-admiraal E. G. van der Plaat is te kennen gegeven over de loffelijke wijze, waarop door hem [illegible] bevelhebberschap over 's Rijks zeemagt in Oost-Indië gevoerd, is die vlagofficier met den 4den dezer (tijd waarop hij hier te lande is teruggekeerd), onder de betuiging voor zijne in die betrekking aan den lande bewezene, veelvuldige en belangrijke diensten, op non-activiteit gebragt.

Do staatsraad, kommissaris des Konings in de provincie Noord-Holland, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de opening der jagt op klein wild, [illegible] heeren Gedep. Staten voornoemd, is vastgesteld op Zaturdag 15 Sept. aanst.; met bepaling, dat ieder ja[illegible] op elken dag, niet meer dan vijf hazen zal mogen va[illegible] of schieten.

Bij beschikking van den minister van Binnenlandsche Zaken is bepaald, dat de verkiezing van een lid [illegible] Tweede Kamer in het hoofd-kiesdistrikt 's Gravenhage ter vervulling der vakature. door het ontslag van [illegible] W. Boreel van Hogelanden, zal plaats hebben op [illegible]derdag den 20 September e. k.

Reeds is medegedeeld, dat de ziekte in de aardappelen zich in de scheveningsche duinen had vertoond, het[illegible] dan ook op sommige stukken het geval was. Thans [illegible] men evenwel mededeelen, dat op stukken grond, [illegible] de struik reeds dood was, en waar de ziekte zich

...bevond, de aardappelen eene nieuwe groeikracht hebben verkregen, zoodat men hoopt, dat het algemeen gevreesde kwaad, dat men zich daarvan voorstelde, grootendeels zal geweken zijn, en dat men op een tamelijk voordeeligen uitslag van den oogst zal kunnen rekenen.

Bij het Departement van Koloniën zijn van verschillende zijden ontvangen plannen en voorstellen, betreffende eene nationale versnelde en maandelijksche pakketvaart tusschen Nederland en Java.

De Regering stelt hoogen prijs op de daarstelling van zoodanige versnelde gemeenschap en is bereid daartoe hare medewerking te verleenen.

Alvorens omtrent de reeds ontvangen voorstellen eene beslissing te nemen, wenscht de Regering echter alle belanghebbenden in dit gewigtig onderwerp in de gelegenheid te stellen om zich te dezer zake aan te melden. Zij noodigt mitsdien de gegadigden uit, om zich tot het departement van Koloniën te wenden met overlegging van uitgewerkte voorstellen, bevattende eene aanduiding der vaartuigen waarmede — en het tijdvak waarin iedere reis zal worden gedaan, benevens zoodanige verdere opgaven, als noodig zijn om de waarborgen voor eene goede uitvoering der zaak volledig te kunnen beoordeelen.

Die voorstellen zullen bij het departement van Koloniën worden ingewacht tot en met ultimo September dezes jaars; terwijl de voorkeur zal worden gegeven aan die onderneming, welke bevonden zal worden, bij de minste eischen, de meeste waarborgen tot bereiking van het doel op te leveren.

Bij Zr. Ms besluit is bepaald: 1°. Dat *de rok*, thans bij de verschillende staven, mitsgaders bij het wapen der infanterie en het bataillon mineurs en sappeurs, alsmede door de officieren van de koninklijke akademie voor de zee- en landmagt gedragen wordende, zal worden vervangen door een *korten jas*; 2°. dat de gesloten kraag aan alle lakensche kleedingstukken, bij de opgemelde staven, korpsen en officieren in gebruik, zal worden vervangen door een open kraag. 3°. dat het gouden en zilveren gallon, thans voor de pantalon in gala tenue voorgeschreven, in 't algemeen wordt afgeschaft, zullende de pantalon voortaan alleen van biezen zijn voorzien, terwijl dat kleedingstuk, in het vervolg, van voren met een klep zal worden gedragen; 4°. dat de degen, thans nog bij de generaals, mitsgaders bij de officieren van sommige staven en korpsen in gebruik, afgeschaft en vervangen wordt door een sabel met koppel, volgens het model bij de infanterie in gebruik, terwijl de generaals in het vervolg, in groote tenue, een koppel (ceinturon) van goud galon met dito sabeldrager, zoo en zal er gevoerd met rood marokein leder, zullen dragen; 5°. dat het invoeren van den *korten jas* geleidelijk en achtervolgens zal geschieden, naar gelang dat de thans in gebruik zijnde rokken voor officieren, onder-officieren en verdere manschappen zullen zijn afgedragen en de voorraad dier kleedingstukken zal zijn uitgeput.

HILVERSUM. 28 Aug. Door de commissie, uit den raad benoemd om te onderzoeken, welke de doelmatigste wijze zij, om, bij het afschaffen der rijks-belasting op het gemaal, de voor de gemeente geheven wordende opcenten te vervangen, is geadviseerd de opcenten op het gedistilleerd te brengen van 100 op 150, de voorgedragen belasting op den wijn van *f* 2 per anker op *f* 4 te stellen en het overige te vinden bij hoofdelijken omslag, die volgens de raming alsdan van *f* 2500 tot *f* 6500 zal klimmen; eene eigen belasting op het gemaal is in deze gemeente, waar de toegang aan alle zijden open is, aan de kommissie onuitvoerlijk voorgekomen, te meer daar geene der omliggende gemeenten eene zoodanige belasting schijnt te zullen heffen. *(Gooische Ct.)*

VEENHUIZEN, 27 Aug. Naar men verneemt zal heden in eene vergadering van ambtenaren bij de stichtingen der *Maatschappij van Weldadigheid* voorgedragen worden, om gezamentlijk per rekwest aan de permanente kommissie der voornoemde maatschappij eerbiedig en dringend te verzoeken, hunne traktementen, welke voor 25 jaren bepaald, en thans door prijsverhooging der eerste levensbenoodigdheden zeer in waarde vermeerderd zijn, naar evenredigheid te vermeerderen. Het lot van den ambtenaar alhier, die met een talrijk huisgezin alleen van zijn sober salaris moet bestaan, is waarlijk hard en treurig, te meer bij de noodzakelijkheid dat hij zich boven den kolonist of veteraan, die het betrekkelijk beter hebben, in vele opzigten moet onderscheiden. *(Amst. Ct.)*

MEERKERK, 28 Aug. Op de te Lexmond gehoudene Paardenmarkt was een groote aanvoer van goede paarden, waarvan zeer vele tot hooge prijzen verkocht werden, veelal aan vreemde kooplieden.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 27 Aug. De gemeenteraad alhier heeft beslist tot niet toelating als raadslid van den heer B. G. van Heyst en wel omdat uit het proces verbaal van stemopneming blijkt, dat er 164 geldige stemmen waren ingekomen, en de volstrekte meerderheid dus 83 was; dat echter op B. G. van Heyst slechts 80 stemmen waren uitgebragt, benevens 1 stem op B. H. van Heyst, 1 op G. B. van Heyst en 1 op van Heyst en dat het stembureau ten onregte de drie laatst genoemde stemmen bij de 80 op eerstgenoemden had gesteld.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

TOULON, 30 Aug. De aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk is Dingsdag aan boord van het fregat *Radetzky* hier aangekomen, en aan het hotel van den zee-prefect afgestapt. Gisteren ontving hij de autoriteiten en bezocht het tuighuis. Des avonds was de stad verlicht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Aug. Er is verhaald dat koningin Viktoria geen bezoek had gebragt aan het graf van keizer Napoleon I in het gebouw der Invaliden, omdat de revue op het veld van Mars te lang had aangehouden. De *Moniteur* geeft echter thans in weinige regelen een verslag, waaruit blijkt dat dit bezoek nog na den afloop der revue heeft plaats gehad. Met het vallen van den nacht heeft de de koningin het graf gezien; zij was vergezeld van een aanzienlijken staf en omringd door een groot getal veteranen, en naderde met gepasten eerbied het graf van den man, die eenmaal Engelands geduchtste tegenstander was. Terwijl het orgel het *God save the Queen* aanhief werd de koningin door den keizer te midden van fakkellicht naar de kapel gebragt, waar het stoffelijk overschot van Napoleon I rust, en ieder bleef overgelaten aan zijn eigen gedachten.

De revue te Boulogne op het strand gehouden, heeft weder in hooge mate de bewondering der engelsche koningin opgewekt, die zigtbaar getroffen was door het schouwspel van veertig duizend man die zich hier vereenigd bevonden. Gelijk bij de revue op het veld van Mars, gaf zij bij herhaling hare tevredenheid te kennen aan den Keizer, wiens gelaat van vreugde en nationale fierheid schitterde bij de vleijende komplimenten zijner ontzette bondgenoote. Men vindt het opmerkelijk dat eene vrouw juist door het zien dezer groote militaire magtsontwikkeling getroffen was meer dan door iets anders. Dat die troepenvertooning niet zonder voordacht is geschied mag men veilig aannemen, en dat het doel er mede bereikt is valt niet te ontkennen.

— Men heeft opgemerkt dat de heer Hubner, minister van Oostenrijk, niet tegenwoordig was bij de feesten op het stadhuis en te Versailles. De reden hiervan is geweest dat de heer Hubner door een val buiten staat was gesteld uit te gaan.

— De legerorders van generaal Pélissier en generaal Simpson betreffende de overwinning bij den brug van Traktir zijn thans bekend. Er blijkt uit, dat deze over wintering zeer belangrijk is. De engelsche generaal is opgetogen over de Franschen, welke hij de eerste militaire natie van Europa noemt.

— De opperbevelhebber der Russische krijgsmagt in Finland heeft een rapport ingediend over het bombardement van Sweaborg, 't welk wederom in vele opzigten niet overeenkomst met de rapporten der westersche vlootvoogden. Daar het niet wel aan te nemen is, dat in deze rapporten opzettelijke vervalsching zou plaats hebben, zou men moeten gelooven, dat ieder slechts van zijn standpunt en dus alleen voor de helft verslag geeft der gebeurtenissen. Uit het russisch rapport blijkt dat het bombardement van Sweaborg niet zoo onbeduidend is geweest, als sommige Duitsche bladen hebben opgegeven. De vestingwerken mogen al geen merkelijke schade hebben geleden, gelijk men van beide zijden erkent, maar de schade toegebragt aan magazijnen en andere gebouwen is toen vrij aanzienlijk.

— Omtrent den gelukkigen uitval door het garnizoen van Kars gedaan zijn nog geen nadere tijdingen ingekomen.

— Te Angers hebben ernstige ongeregeldheden plaats gehad; de werklieden wilden zich van de prefectuur meester maken en de autoriteiten verjagen; dank zij de goede maatregelen, in tijds genomen, is dit socialistisch komplot verijdeld; de opgeruide bende, ruim 1000 man sterk, is uiteengedreven en 200 hunner zijn gevangen genomen. Onder hen bevinden zich twee voormalige staatkundige gevangenen van Belle-Ile, die eerst kort geleden gratie hadden erlangd.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Aug. De *Daily News* bevat een brief uit Napels, volgens welken de eerste attaché aan het britsche gezantschap aldaar, de heer Fagan een gedeelte van den avond had doorgebragt in den schouwburg *del Fondo*, in de loge van prins Satriano, opperintendant der schouwburgen, en naar aanleiding daarvan ontving deze laatste van hoogerhand bevel, voortaan niet meer bij zich te ontvangen een man die 's konings vijand, en zoo als de minister zich uitdrukt, een struikroover en moordenaar is. Sir W. Temple, het hoofd der legatie, heeft natuurlijk zich tot de regering gewend, om opheldering ten deze te erlangen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 Aug. Er wordt gesproken van een nieuwe dépêche van graaf Nesselrode, waarin de goede gezindheid van Rusland om tot een eervollen vrede te komen wordt bevestigd.

— Men is nieuwsgierig te vernemen, schrijft men aan de *Alleg. Zeit.*, hoe de hooge anglikaansche geestelijkheid het berigt zal opnemen, dat prins Albert te Parijs den pauselijken nuntius, Mgr. Sacconi, met een bezoek vereerd heeft. Aan het hof der Tuileriën heeft men die onderscheiding als een bewijs beschouwt van den fijnen takt, dien prins Albert bezit. De gemaal van Koningin Viktoria heeft de audientie, aan het korps diplomatique verleend, verleden maandag bijgewoond, zoodat ook hem het bezoek der vreemde gezanten gold. Hoezeer het hof van St.-James met den H. Stoel geene diplomatieke betrekkingen onderhoudt, prins Albert heeft evenwel in den persoon van den pauselijken nuntius het karakter van den *doyen du corps diplomatique*, welke deze aan het hof der Tuileriën bezit, niet willen miskennen, te minder daar, volgens de bepalingen van het Weener kongres, de pausselijken nuntius zelfs aan niet-katholieke hoven de voorrang boven elken anderen gezant eener wereldlijke mogendheid toekomt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

BEVALLEN (26 Aug.): G. Titsingh, geb. Kraay, D. — (27 Aug.): C. Bosch, geb. Strobel, D. - M. S. C. Rijnders, geb. Eerenvelt, D. — (28 Aug.): B Philips, geb. Kapper, Z. - M. C. van Nederhasselt, geb. Timmer, D.

OVERLEDEN (22 Aug.): F. W. H. Emmighauzen, 36 j. — (25 Aug.): A G S Surie, geb. Lingeman, 41 j. — (27 Aug): D. Coerse, 53 j

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Augustus.

Ter beurze zijn afgedaan 757 kranjs. Java-Suiker N° 11½, zeilend per *Claudius Civilis* a *f* 32.

Aanst. Vrijdag zullen bij inschrijving geveild worden 1000/2 kn. Manilla-Sigaren indirekte aanvoer.

Prijzen der THEE, geveild te Rotterdam, den 29 Aug. 1855
Aangevoerd per het schip *Crisis*, van Foo-Chou-Foo via Liverpool
Aanvoer 1855. — Regten *f* 20. — Liggende in Entrepot.
(Het Lood van de Kisten is min of meer open.)

CONGO.

N°.					Tarra.		Cents.
133.	68 4	Kisten.	Kaveling	2718-2725.	11	℞	69 a 70
134.	68 -	"	"	2726-2734.	12	"	70 a 71
135.	24 -	"	"	2735-2737.	11½	"	75 a —
136.	45 -	"	"	2738-2743.	12½	"	69 a 70
137.	632 -	"	"	2744-2822.	12	"	66 a 67
138.	666 -	"	"	2823-2905.	11½	"	75 a 76
139.	313 -	"	"	2906-2944	12½	"	72 a 73
140	316 -	"	"	2945-2983.	13	"	70 a 72
141.	386 -	"	"	2984-3031.	13	"	76 a 77
142.	616 -	"	"	3032-3108.	12½	"	80 a 81
143.	431 -	"	"	3109-3162.	11½	"	75 a 76
144.	315 -	"	"	3163-3201.	13	"	72 a 73
145.	595 -	"	"	3202-3275.	11½	"	67 a 68
146.	407 -	"	"	3276-3326.	12½	"	71 a 72
147.	260 -	"	"	3327-3358.	11½	"	69 a 70
		SOUCHON.					
148.	97/4	Kisten.	Kaveling	3359-3370.	12½	"	75 a 76

Alles verkocht.

ANTWERPEN, 29 Aug. *Graanmarkt* vast zonder dat wij echter van afdoeningen hoorden gewagen. Gisteren namiddag zijn ca. 1000 zak Colmar Rogge a *f* 12½ pr. 70 kilo verkocht. — *Oliezaad* vast doch zonder belangrijken omzet.

Ruwe Suiker met veel vraag, zonder dat er afdoeningen tot stand kwamen, daar houders op de van Londen afkomende hoogere noteeringen, weigeren alsnog los te laten.

LONDEN, 28 Aug. *Suiker.* Onze markt was heden zeer geanimeerd en kon men grif een avans van 6. d. a 1 s. per cwt. bedingen. Van West-Indische werden in veiling 1150 vaten en van O. I en Mauritius 12000 met graagte genomen. Uit de hand is veel van in loco gedaan, bedragende 10000 kn. Havana van 38 s. a 42 s. en 20000 zak uncleyed Manilla a 34 s., en van zeilend 2800 kn. Havana N° 10 a 25 s. 6 d., 3128 kn. N° 10 a 10½ a 26 s. voor Bristol, alsmede 300 kn. en 500 zak wit Bahia a 27 s. voor Gothenburg.

Koffij vast. Native Ceylon 48 a 49 s. — In veiling zijn 120 vaten en 45 zak Plantation Ceylon, allen verkocht van 59 s. 6 d. a 65 s.; 790 balen Tellichery bragten gedeeltelijk 60 s a 61 s. 6 d. op. Eene lading van 1800 zak ord. Rio zeilend werd a 36 s. voor eene naburige haven genomen.

Rijst. Sedert ll. Zaturdag werd veel tot eene verhooging van 3 a 6 d. gedaan; 1600 ton Bengaal werden zeilend verkocht, goed middel a 14 s. 6 d. niet gegarandeerd en 15 s. met guarantie, van boord te ontvangen, in loco bedongen 7000 balen 14 s. 9 d. voor middel a 16 s. voor goed blank; drie ladingen Arracan werden nog omgezet, waarvan 2 a 12 s. 10½ d. en 1 a 13 s., en 3000 balen Necrensee in loco a 12 s. 3 d.

Salpeter vast en vooruitgaande, 7 a 8 per cwt. rafaktien werd a 35 s. a 36 s. 6 d en 2½ 30 a 38 s. verkocht.

Thee onveranderd. Gemeen Congo 8½ a ¾ d.

Talk stil op 56 s. a 56 s. 3 d. in loco en 56 s. 3 d. voor einde dezes jaars.

Hennip stil. — *Lijnolie* ferm op 13 s. 6

AVIGNON, 26 Aug. *Meekrap* onveranderd, doch eerder wat lager gestemd. Rosé op fr. 31,50 a 32,52 genoteerd.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 54½. Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 94, Spanje 1—3 pc. 18 7/16; Binnenl. 3 pc. 31½; Romeinen 5 pc. 81½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66.

PARIJS, 29 Aug. Fransche 4½ pc. 93.—; 3 pc. 66.65; 3 pc. Spanje 30⅝; id. 1½ pc. 18¾; 4½ pc. Met. 80; Rom. Leen. 82.

MADRID, 28 Aug. 3 pc. Schuld 31½; id. 1½ pc. 18½.

LONDEN, 29 Aug. Consols 91⅛, 3 pc. Spanje buitenl. 37⅛; 1 pc. dito 18⅞; Comité-Bewijzen 4¼; Passive 3¼; 5 pc. Rusl. 101; 4½ pc. dito 98½; 4 pc. Holl. 96½; 2½ pc. id. 64⅜; 5 pc. Sardinië 86; Brazilië 100½; 4½ pc. Peru 81½; Gren. uitg. 6⅜; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko —; Turkije —; Venezuela 31½; Ecuador 4½; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 29 Aug. Met. 5 pc. 75⅞; id. 4½ pc. 66⅜; Bank-Aktien 975; Wissel op Londen 11.16; Amst. ——; Parijs 135½; Goud 21¼; Zilver 18; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 29 Aug. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 98¼.

HAMBURG, 29 Aug. Spanje 3 pc. 28⅜; id. 1 pc. 17¼; Rusl. 5 pc. 94¼; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 29 Aug. 5 pc. Met. 64⅜; 1 pc. Spanje binnenl. 18 9/16; id. 3 pc. 30⅜; Wissel op Londen 3/m. 116¼; Parijs 93⅛; Weenen 102¼; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		29 AUG. 4½ u.	gebl.	30 AUG. 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63 11/16	63⅝ a		
Dito Dito	3 »	76 1/16	76		
Dito Dito	4 »	93⅛	93⅛	93 5/16	
O. I. Leening 1844	4 »				
Amortisatie	3½ »	90⅛			
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ »				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½ »				
Maatschappij van Weld.	4 »				
Aand. Ned. Bank.	»				
België, Certifikaten	4½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »				
Frankrijk, Obligatiën	3 »				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	18⅝	18⅝	18 11/16	18⅝
Nieuwe	3 »	38			
Binnenlandsche	3 »	31 1/16	30 15/16	31	
Cert. Coup. Sp. Com.			4⅛		
Amortisable Schuld			4⅛		
Portugal, te Londen	3 »	40 5/16	40⅜		
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 »	102⅞	102⅝	102⅞	
Dito A°. 1828—1829	5 »	102⅝	102⅝	102¼	
Negot. 1831 en 1833	5 »				
Nieuwe Engelsche	4½ »	89¼	89¼		
Negot. 1840	4 »	77⅞	77⅞		
Dito *Stieglitz*	4 »	76	76		
Dito Nieuwe	4 »				
Certifikaten te Hamburg	5 »				
Inschr. op 't Grootboek	6 »				
Dito Certifikaten	6 »				
Polen, Obligatiën	4 »				
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5 »	62⅞	62 11/16	62¾	
Dito Nationale	5 »	67 11/16	67⅝	67 11/16	67⅝
Dito 1847	2½ »	32⅛	32 1/16		
Dito 1851 en 1852	2½ »	32⅛	32 1/16		
Dito Nieuwe	5 »	74½	74 7/16	74½	74 7/16
Dito 1854	5 »	74½	74 7/16	74½	74 7/16
Weener Bank	5 »				
Dito	4 »	56½			
Aand. met Loting fl. 250	f				
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½ »				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	»				
Dito Orig.		2			
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Sardinië, te Londen	5 »				
Denemarken, dito	3 »				
Louisiana, te Londen	5 »		100		
Brazilië	5 »		98⅛		
Dito 1843	5 »				
Mexiko, te Londen £ 100	3 »	21	20⅞	21	
Dito Onbepaalde	3 »	21	20⅞	21	
Peru	4½ »				
Grenada, dito à £ 100	2½ »	18 7/16	18¼	18⅜	18¼
Dito Uitgestelde					
Ecuador			3¼		
Venezuela, te Londen	4½ »	29¼			
Dito Uitgestelde	1½ »	13¼			
Grieken, Bl. à £ 100	5 »				

Gren. onb. 18¼, ⅜, ¼; Ecuador onb. 3¼; Braz. £ 200 97½

Binnenl. fondsen prijshoudend. — Portug., Spaansche en Oostenrijksche wegens derescontredag aangeboden en tot lagere koersen verhandeld. — Zuid-Amerik. met weinig handel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞	Livorno	2/m	f 39
»	zigt	» 56⅛	Napels	»	» 86¼
Bordeaux	2/m.	» 55⅜	Petersburg	»	» 1.73½
»	zigt	» 56	Weenen	6 w.	» 30½
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 36
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35 5/16
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 46	Rotterdam		» ⅛

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Aug. Kapt. J. F. E. von Römer, Prins Alexander der Nederlanden, Nederl. Oorl. Fregat, Curaçao. - A. van Oosteroom, Julie Claire, Batavia. - A. de Koning, de Jonge Adriana, Palermo. - A. R. de Lang, Goede Verwachting, Genua.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 Aug. in lading naar:

Keulen	J. L. Wilson, Colln N°. 4.
Mainz	F. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Frankfort	B. Geiger, Frankfort N°. 4.
Dusseldorp & Neus	J. H. W. v. Booven, Niederrein N°. 2.

Rijnhoogte ARNHEM 29 Aug. 2 el 4 duim.
KEULEN 29 » 9 vt. 4½ »

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg...